

k naplnění obsahu takové smlouvy, t. j. k převzetí cizí věci do opatrování. Takovou vůli nelze však pro souzený případ vyvozovati ani z chování žalovaného, který zdráhaje se vzít si koně zpět, popíraje redhibiční nárok a pustiv se do sporu, dal tím najevo, že koně pokládal za vlastnictví žalobce — na něhož právně vlastnictví koupí a převzetím koně skutečně též přešlo —, ani z chování žalobce, který jsa sice po právní stránce dosud vlastníkem, dáváje však koně k dispozici, projevil tím zároveň, že koně u sebe si podržeti nechtěl. Jestliže však žalobce, jak již uvedeno, dal koně žalovanému k dispozici a mimoto podal žalobu na zrušení tržové smlouvy a vrácení kupní ceny, žalovaný však koně převzítí odepřel, nezbylo mu nic jiného, než jej podržeti dále a poskytnouti mu krmení a ošetření, neměl-li kůň býti vydán záhubě. To však žalobce činil zřejmě a především v zájmu a k prospěchu žalovaného, aby od něho odvrátil majetkovou škodu, hrozící mu ze záhuby zvířete, a nevadí proto, že musil snad počítati i s možným podlehnutím ve sporu, v kterémžto případě by se byl zamýšlený prospěch žalovaného ovšem obrátil v jeho vlastní prospěch. Bylo-li pak stanovisko žalobce potvrzeno výsledkem sporu C IV 503/32, jímž bylo pravoplatně žalobě vyhověno a tržová smlouva zrušena, nastala tím restituční právního stavu, který zde byl dne 11. dubna 1932 a jejímž nutným důsledkem je též závěr, že vlastnictví ke koni přísluší žalovanému. Poskytuje tedy v době od 10. května do 28. listopadu 1932 tomuto koni potřebná zaopatření, obstarával žalobce ve skutečnosti záležitost, která náležela žalovanému jako vlastníku zvířete — tedy věc cizí —, a to za přímo zamýšleným účelem, aby od něho odvrátil škodu, která hrozila nastati, kdyby zvíře zůstalo bez opatření a bylo tak vydáno nebezpečí zkázy. Takové jednání má však příznačné znaky nezmocněného jednatelství a žalobci náleží proto podle § 1036 obč. zák. požadovaná náhrada za náklad jím na zachování koně vynaložený, o jehož nutnosti mezi stranami rozepře již není sporu, když by jej byl musil vlastník vynaložiti stejně, a jehož výše není v dovolání již popřena. Pro uplatnění tohoto nároku nestanoví zákon propadnou lhůtu a nárok sám podléhá řádné třicetileté době promlčecí podle § 1479 obč. zák., jež ještě neuplynula.

Čís. 16607.

Podání žaloby, jež jinak nahrazuje upomínací dopis ve smyslu § 67 vyr. ř., nemá v zápětí oživení vyrovnací pohledávky, byla-li upomínaná splátka na kvotu zaplacená před doručením žaloby, třeba nebyla zapravena včas podle ustanovení vyrovnání. Požadavek kvalifikovaného upomínacího dopisu není však nahrazen tím, že jiná osoba zabavila pohledávku, kterou měl vyrovnací věřitel za vyrovnacím dlužníkem.

(Rozh. ze dne 4. ledna 1938, Rv I 1608/36.)

O jmění žalovaného společenstva bylo roku 1931 zahájeno vyrovnací řízení. V té době měl žalobce proti žalovanému vyrovnání podléhající pohledávku 48.705 Kč 20 h, kteroužto částkou byla ve vyrovnacím řízení uznána. Vyrovnání bylo sjednáno a potvrzeno na 45% a vyrovnací kvota měla býti zaplacená ve čtvrtletních lhůtách, počínaje dnem 31. prosince 1931, do 25. března 1933. Žalobcová pohledávka za žalovaným byla usnesením z 28. července 1932 zabavena a přikázána k vybrání žalobcově vymáhající věřitelce a žalované družstvo zaplatilo vymáhající věřitelce postupně v pěti splátkách 25.000 Kč, tedy více než činila 45% vyrovnací kvota. Tvrdě, že pro nezaplacení vyrovnací kvoty včas, oživila jeho pohledávka, domáhá se žalobce na žalovaném společenstvu, které mu již zaplatilo 12.000 Kč, zaplacení 11.725 Kč 20 h, omezených na 11.325 Kč 20 h s přísl. Soud první stolice uznal podle žaloby. Odvolací soud zamítl žalobu a uvedl v otázce, o níž jde, v důvodech: K stanovisku, zastávanému žalobcem, že žalované družstvo až do zabavení částky 25.000 Kč nezaplatilo mezitím dospělé splátky na vyrovnací kvotu, jest uvést, že žalobce svého práva, plynoucího mu z § 67 vyr. ř., včas (do zabavení a přikázání pohledávek) neuplatnil, a že proto po této době již je nemůže uplatňovati, poněvadž právě celý jeho nárok byl přikázán L. bance.

Nejvyšší soud uložil soudu první stolice další jednání a nové rozhodnutí.

Důvody:

Kdyby souzený případ měl býti posuzován podle nyní platného vyrovnacího řádu, tedy i podle jeho § 67, pak by byl správný názor napadeného rozsudku, kotvící ve výkladu § 67 vyr. ř. č. 64/1931 Sb. z. a n. Podání žaloby nahrazuje sice upomínací dopis podle § 67 nového vyr. řádu v tom smyslu, že pozbývají účinnosti veškeré ve vyrovnání poskytnuté výhody, jestliže žalovaný dlužník nezapravit nejpozději do 8 dnů po doručení žaloby doposud splatné splátky vyrovnací kvoty. V souzeném případě byla však celá kvota zaplacená již před doručením žaloby žalované, takže doručení žaloby nemohlo již míti v zápětí ztrátu výhod, třebaže kvota (již před tímto doručením zaplacená) nebyla zapravena včas podle ustanovení vyrovnání. Dovolatel nemůže ani z ustanovení § 60 nyní platného vyr. ř. nic vytěžiti pro své opačné stanovisko, poněvadž z § 67 téhož vyr. ř. plyne, že nedodržení splátek samo o sobě dlužníkovi neškodí, nýbrž ze pozbytí výhod nastává až po marné kvalifikované upomínce. V zákoně nemá opory dovolatelův názor, že požadavek kvalifikovaného upomínacího dopisu byl v souzeném případě nahrazen tím, že jeho věřitelka zabavila pohledávku, kterou on měl jako vyrovnací věřitel za žalovanou jako vyrovnací dlužnicí.

Ale nižšími soudy nebylo zjištěno, kterého dne bylo věřiteli přijato vyrovnání žalované, o které tu jde, a tato vada je tím závažnější, ježto

nižší soudy zjistily, že dotčené vyrovnání bylo zahájeno a věřiteli přijato v roce 1931. Podle čl. X, odst. 3, a XIV uvoz. zák. k novým konk., vyr. a odp. ř. platí totiž nový vyrovnací řád až na jeho § 4, o který tu nejde, o všech soudních vyrovnáních přijatých po 1. srpnu 1931, kdežto vyrovnání přijatá před tímto dnem jest posuzovati podle vyrovnacího řádu starého. Právě v otázce, o kterou tu jde, liší se předpisy obou uvedených vyrovnacích řádů od sebe podstatně, ano podle § 57 starého vyr. ř. ve znění zákona č. 99/1923 Sb. z. a n. nebylo (na rozdíl od ustanovení § 67 nového vyr. ř.) třeba žádného upomínacího dopisu, nýbrž zmatečnost vyrovnání a ztráta všech výhod pro dlužníka nastala již pouhým nesplněním vyrovnání dlužníkem, na čemž nemohlo nic změnit ani to, že dlužník dodatečně kvotu zapravil a věřitel ji přijal. Nemůže proto souzený spor býti rozhodnut bez zjištění, kdy dotčené vyrovnání bylo věřiteli přijato, proč bylo povinností již prvního soudu, aby ve smyslu § 182 c. ř. s. tuto okolnost vzal na přetřes a učinil v té příčině potřebné zjištění. Protože se tak nestalo a ani odvolací soud tento nedostatek nenapravit, nemůže odvolací soud rozhodnouti ve věci samé. Ježto jest patrně třeba jednání v první stolici, aby se věc stala zralou k rozhodnutí, byly zrušeny rozsudky obou nižších soudů podle § 510, odst. 1, posl. věta, c. ř. s. Bude na soudu první stolice, aby především zjistil, kterého dne a měsíce v roce 1931 bylo vyrovnání, o které tu jde, věřiteli přijato, a aby pak, řídě se vyličenými právními názory a vyřídě všechny přednesené námitky stran, ve věci znovu rozhodl.

Čís. 16608.

Dovolání jest podle § 502, odst. 4, c. ř. s. přípustné, byl-li i druhý rozsudek prvního soudu, vydaný po zrušovacím usnesení, zrušen proto, že první soud nedbal příkazu daného mu v prvním zrušovacím usnesení, a byl-li v obou zrušovacích usneseních vysloven tentýž právní názor v určitém směru, třebaže jinak mohl první soud samostatně vyvozovati právní důsledky z určité právní skutečnosti, avšak první soud přes to míně, že jest vázán určitým právním názorem, rozhodl podle něho, a odvolací soud rozsudek potvrdil.

Výrazem »výslovně« v § 901 obč. zák. se nerozumí jen výslovnost v užším smyslu slova, nýbrž znamená jen to, že smluvci chtěli zřejmě a nepochybně (§ 863 obč. zák.) ustanoviti pohnutku za výminku. Nerozhoduje, že se výminka nemohla splnit proto, že se její splnění stalo vydáním nového zákona (zák. č. 202/1925 Sb. z. a n.) vůbec nemožným.

Zavázala-li se pojišťovna při sjednání pojistné smlouvy, že pojistníkovi vrátí zaplacené pojistné prémie, nesplní-li se určitá výminka (že druhá pojišťovna přijme výpověď již s ní sjednané pojistné smlouvy),